

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget konstaterer med tilfredshed, at Justitsministeriet vil være indstillet på at afgive en redegørelse om de foreslåede forældelsesreglers betydning i arbejdsskadesager, når reglerne har været i kraft så længe, at virkningerne af reglerne kan vurderes.

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for det stillede ændringsforslag.

Enhedslisten stemmer imod lovforslag nr. L 165 og nr. L 166.

De nye forældelsesregler kan få alvorlige konsekvenser for mennesker, der kommer til skade på arbejde. I arbejdsskadesager har der indtil vedtagelsen af disse forslag ikke været en kort forældelsesfrist, men udelukkende en lang frist på 20 år. Denne frist bliver reelt med forslaget nedsat til 5 år. Det er logik for burhøns, at en sådan kortere frist vil få betydning. Det er jo et faktum, at arbejdsskadesager meget tit har en særlig karakter. For det første bliver de som udgangspunkt behandlet af offentlige myndigheder: Arbejdsskadesstyrelsen og Ankestyrelsen. For det andet behandles en række sager også ved domstolene. Det drejer sig om sager, hvor arbejdsgiveren kan pålægges et direkte ansvar og dermed forpligtes til at betale erstatning efter erstatningsansvarsloven.

Sagerne bliver yderligere kompliceret af en række faktorer. For det første kan der ikke gives erstatning for svie og smerte og tabt arbejdsfortjeneste efter arbejdsskadeloven, men kun efter erstatningsansvarsloven. For det andet er erstatningsniveauet, når det handler om men og erhvervsnetab, i arbejdsskadeloven generelt lavt, hvorfra der nogle gange vil være basis for at videreføre en vunden sag ved domstolene med de såkaldte differencekrav. For det tredje er mulighederne for rent faktisk at få erstatning for en arbejdsskade i en række sager uklare. Det gælder ikke mindst erhvervs sygdomme og i særdeleshed sager om skader på bevægeapparatet.

Endelig er der det særlige forhold i arbejdsskadesager, at skadeforvolderen er arbejdsgiver for den skadelidte. Det betyder, at skadelidte i nogle sager kan være tvunget til at tage hensyn til mu-

lighederne for fremtidig beskæftigelse med i overvejelserne om et sagsanlæg eller ej.

Disse forhold begrundet i sig selv en væsentlig længere forældelsesfrist end 5 år.

For at det ikke skal være løgn, er det fuldstændig uklart, hvor omfattende forringelserne for de arbejdsskadedes muligheder for at føre erstatningssager bliver på grund af lovforslagene. Der er lagt op til et utal af fortolkningsmuligheder, når loven skal omsættes til praksis. Under udvalgsbehandlingen har førende arbejdsskadeadvokater kritiseret lovforslagene, og på trods af de stillede ændringsforslag er kritikken på ingen måde tilbagevist.

Til illustration fremgår det af ministerens svar på L 165 – spørgsmål 38, at Højesterets underkendelse af en administrativt indført 5-årsforældelsesfrist i 1999 førte til 998 genoptagne sager, hvoraf de 345 gav erstatning til de skadelidte. Om den aktuelle 5-årsfrist vil have lige så omfattende konsekvenser, kan hverken be- eller afkræftes.

Kort sagt findes der ingen fornuftig begrundelse for at indføre en 5-årsforældelsesfrist i arbejdsskadesager, hvorimod der er mange gode grunde til at lade være.

Enhedslisten støtter det stillede ændringsforslag til L 166, som trods alt forbedrer mulighederne for de arbejdsskadede i forhold til det oprindelige forslag. Hvor det oprindelige forslag generelt opererede med en 3-årsforældelsesfrist, betyder ændringerne, at den i arbejdsskadesager bliver 5 år. Det ændrer dog ikke ved det faktum, at forældelsesfristen forkortes fra de nuværende 20 år. Det må siges at være 4 skridt baglæns og et skridt frem. Samtidig betyder ændringsforslaget, at fristen kan forlænges med 3 år i stedet for det oprindelige 1 år. Det vil have betydning i sager, der først køres gennem Arbejdsskadesstyrelsen og Ankestyrelsen og derefter rejses ved domstolene. Men også her er det kun tale om en delvis genopretning af skaderne i det oprindelige forslag.

Endelig skal det fremhæves, at præciseringen i ændringsforslaget og bemærkningerne hertil af, fra hvilken dag forældelsesfristen skal regnes, også er et fremskridt i forhold til det oprindelige forslag. Men det betyder overhovedet ikke en hug- og stikfast sikring mod, at arbejdsskadede helt uforskyldt kan blive ramt af forældelsesfristen.